

ΕΝΟΤΗΤΑ 7^Η - Οι φίλοι μας, τα ζώα

2. ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ (σελ. 128)

2.1α. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 128 (Ενδεικτική απάντηση)

Ο συγγραφέας παρακολουθώντας την εν λόγω παράσταση, ένιωσε θλίψη για τα δελφίνια και αποτροπιασμό για τη συμπεριφορά των ανθρώπων απέναντί τους, τόσο των υπευθύνων του τσίρκου όσο και των θεατών. Η φυλάκιση και εκμετάλλευση των δελφινιών οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στον θάνατό τους, όπως ισχυρίζεται.

2.1β. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 129 (Ενδεικτική απάντηση)

Σύμφωνα με τον συγγραφέα, σε περίπτωση που οι επιστήμονες χρησιμοποίησαν στα πειράματά τους φυλακισμένα δελφίνια, κατέληξαν σ' αυτό το συμπέρασμα εσφαλμένα, καθώς όσο έξυπνος κι αν θεωρείται κάποιος, όταν ζει υπό συνθήκες εγκλεισμού και μακροχρόνιας φυλάκισης, διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να χάσει το μυαλό του. Από την άλλη, αν χρησιμοποίησαν αλανιάρικα δελφίνια, ίσως δεν είναι σε θέση να αντιληφθούν λόγω ανικανότητας της ανθρώπινης φύσης, το μέγεθος ευφυΐας των ζώων αυτών.

2.2. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 129 (Ενδεικτική απάντηση)

Λ - Λ - Λ - Λ - Σ - Σ

2.3. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 129 (Ενδεικτική απάντηση)

- α. Πραγματοποιούσαν, διεκπεραίωσαν
- β. η ομόνοια
- γ. διαρκώς, αδιάλειπτα
- δ. επιδοκιμάζει
- ε. βραχύχρονη, ολιγόχρονη

2.4. Κείμενο για επεξεργασία, σελ. 129 (Ενδεικτική απάντηση)

- Μείωση του άγχους λόγω καθημερινών προβλημάτων
- Κοινωνική υποστήριξη, μείωση συναισθημάτων μοναξιάς και απομόνωσης
- Καλλιέργεια υπευθυνότητας
- Βοήθεια ανθρώπων με προβλήματα όρασης (σκύλοι-οδηγοί)
- Αύξηση κοινωνικής διάδρασης μεταξύ των παιδιών

3. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ (σελ. 130)

A. Τα ρήματα άγω και βάλλω και τα σύνθετά τους (σελ.130)

A.1. Τα ρήματα άγω και βάλλω και τα σύνθετά τους (σελ.130)

επιβάλλω – αναγκάζω κάποιον να κάνει κάτι
καταβάλλω – εξαντλώ τις σωματικές ή ψυχικές δυνάμεις κάποιου
παραβάλλω – συγκρίνω, τοποθετώ δίπλα
προβάλλω – εμφανίζω, δείχνω κάτι
προσβάλλω – επιτίθεμαι σε κάποιον, τον υποτιμώ, τον θίγω
συμβάλλω – βοηθώ, συνεισφέρω στην επίτευξη ενός σκοπού
υπερβάλλω – κάνω κάτι να φαίνεται μεγαλύτερο, υπερβολικό
υποβάλλω – βάζω κάποιον σε μια δοκιμασία
περιβάλλω – καλύπτω κάποιον, συνήθως για να τον προστατεύσω
μεταβάλλω – κάνω κάτι διαφορετικό, το αλλάζω

- Όσο ζούσαν μαζί, της **επέβαλλε** πάντα τη θέλησή του.
- Ο κύριος Πανόπουλος **συνέβαλε** αποφασιστικά στην επαναλειτουργία του εμπορικού κέντρου.
- Ο θερινός κινηματογράφος της γειτονιάς **θα προβάλει** απόψε μια ασπρόμαυρη ταινία.
- Την **περιέβαλλε** πάντα με αγάπη και δεν ζητούσε ανταλλάγματα.
- **Καταβάλλει** μεγάλη προσπάθεια για να είναι τυπικός στις υποχρεώσεις του.

A.2. Τα ρήματα άγω και βάλλω και τα σύνθετά τους (σελ.130)

α. επέβαλλε	στ. περιέβαλλαν
β. ανέβαλαν	ζ. προσέβαλε
γ. να καταβάλλεις	η. εκβάλλει
δ. υπερβάλλεις	θ. να παραβάλετε
ε. να επιβάλει / να επιβάλλει	ι. διαβάλλει

A.3. Τα ρήματα άγω και βάλλω και τα σύνθετά τους (σελ.131)

α. αμφέβαλαν	ζ. θα προβάλει
β. επέβαλε	η. περιέβαλλε
γ. εισέβαλε	θ. μεταβάλλει
δ. αποβάλεις	ι. είχε καταβάλει
ε. υπέβαλε	κ. διέβαλλε
στ. εκβάλλουν	λ. θα αναβάλω/ ας αναβάλω

A.4. Τα ρήματα άγω και βάλλω και τα σύνθετά τους (σελ.131)

επιβάλλει, κατέβαλλαν, προσέβαλλαν/ προσβάλλουν, μεταβάλει, συμβάλει, να υπερβάλουν, παραβάλλουν

A.5. Τα ρήματα άγω και βάλλω και τα σύνθετά τους (σελ.132)

- α. παράγει
- β. να εισάγει
- γ. εισήγαγε
- δ. να διεξαγάγει
- ε. να διεξάγει
- στ. διεξαγάγει

A.6. Τα ρήματα άγω και βάλλω και τα σύνθετά τους (σελ.132)

Αόριστος	Αόριστος
αναπαρήγαγα	προάχθηκα
απήγαγα	προσάχθηκα
διήγαγα	εισάχθηκα
επανεξήγαγα	αναπαράχθηκα
υπερέβαλα	υποβλήθηκα
συνέβαλα	καταβλήθηκα
ανέβαλα	προσβλήθηκα

B. Ρήματα β' συζυγίας (σε -ώμαι & -ούμαι) (σελ.132)
B.1. Ρήματα β' συζυγίας (σε -ώμαι & -ούμαι)(σελ.132)

Ενεστώτας		Παρατατικός	
επικαλούμαι	διερωτώμαι	επικαλούμουν	διερωτόμουν
επικαλείσαι	διερωτάσαι	επικαλούσουν	διερωτόσουν
επικαλείται	διερωτάται	επικαλούνταν	διερωτόταν
επικαλούμαστε	διερωτόμαστε	επικαλούμαστε	διερωτόμαστε
επικαλείστε	διερωτάστε	επικαλούσαστε	διερωτόσαστε
επικαλούνται	διερωτώνται	επικαλούνταν	διερωτόνταν

B.2. Ρήματα β' συζυγίας (σε -ώμαι & -ούμαι)(σελ.133)

Παρατατικός	Παρατατικός
θεωρούμουν	διερωτόσαστε
αφαιρούσουν	ταλαιπωρούνταν
δικαιολογούνταν	εγγυόμουν
εξαρτόμαστε	στερούνταν

B.3. Ρήματα β' συζυγίας (σε -ώμαι & -ούμαι)(σελ.133)

- | | |
|----------------|-----------------|
| α. απολογείται | στ. ασχολούνται |
| β. μιμούνται | ζ. στερούνταν |
| γ. αποσπούσαν | η. εγγυάται |
| δ. εξαρτάστε | θ. προηγούνται |
| ε. αθλείσαι | ι. εξαιρείται |

B.4. Ρήματα β' συζυγίας (σε -ώμαι & -ούμαι)(σελ.133)

δικαιούνταν, άρεσαν, ήταν, στερούνταν, ήταν, προέβαλλαν, αναρωτιούνταν, δικαιούνταν, ασχολούνταν, απολογούνταν, έβάζαν, διάβαζαν, απολογούνταν, εγγυούνταν.

Γ. Αρχαιοκλιτα (λόγια) και ανώμαλα ρήματα (σελ.134)**Γ.1. Αρχαιοκλιτα (λόγια) και ανώμαλα ρήματα (σελ.134)**

συνέβη, παρέβη, συνελήφθη, εισήχθη

Γ.2. Αρχαιοκλιτα (λόγια) και ανώμαλα ρήματα (σελ.134)

συνετρίβη, συνέβη, μετέβησαν, κατέστη, απέβησαν, απεδείχθη

Γ.3. Αρχαιοκλιτα (λόγια) και ανώμαλα ρήματα (σελ.134)

- α. συνέβη
- β. επιτέθηκε / επετέθη, παρενέβησαν
- γ. συνετρίβη
- δ. κατέστη
- ε. προσήχθησαν
- στ. εστάλη
- ζ. απέβη, αντλήθηκε / αντελήφθη
- η. καταλήφθηκε / κατελήφθη, απήχθησαν
- θ. αναδείχθηκε / ανεδείχθη
- ι. υπέστη

Γ.4. Αρχαιοκλιτα (λόγια) και ανώμαλα ρήματα (σελ.135)

εισήχθησαν, έλαβε, αναδείχθηκαν, Ελήφθησαν, καταβλήθηκε, υπερέβη

Γ.5. Αρχαιοκλιτα (λόγια) και ανώμαλα ρήματα (σελ.135)

Αόριστος	Αόριστος
απηνύθηκα	λόθηκα
απιδείχθηκα	ανεμίτσα
εξεπλάγην	έγειρα
στράφηκα	εφηύρα

Νεοελληνική Γλώσσα-Στ' Δημοτικού – Πρότυπα Γυμνάσια

στάθηκα	θέλησα
σύρθηκα	γδάρθηκα
συνεχάρην /συνεχάρηκα	προσκλήθηκα
φθάρθηκα	παρήγγειλα

4. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ (σελ.136)

4.1. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ.136 (Ενδεικτική απάντηση)

Συνώνυμα	Αντώνυμα
χτίζω	γκρεμίζω
ανταποκρίνομαι	απογοητεύω
υποστηρίζω	σωπαίνω
βάζω	-
ομορφαίνω	χαλώ
εντυπώνω	ξεγράφω
περιφρονώ	εκτιμώ
καθησυχάζω	ξεσηκώνω
παίρνω	δίνω
παύω	αρχίζω
ελευθερώνω	υποδουλώνω
γοητεύω	δυσαρεστώ
αποκαλύπτω	κρύβω
φροντίζω	αδιαφορώ
μετατοπίζω	ακινητοποιώ

4.2. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ.136

α. ίδρυσε	στ. ισχυρίστηκε
β. κατέγραψε	ζ. λαμβάνει
γ. να κατευνάσει	η. μερίμνησε
δ. είχε λήξει	θ. μάγεψε
ε. Μετακίνησε	ι. λύτρωσε

4.3. Ασκήσεις λεξιλογίου, σελ.137 (Ενδεικτική απάντηση)

Όταν η συνεργασία του με την εταιρεία **έληξε** ύστερα από δέκα χρόνια συνεχούς παρουσίας, ο Μάρκος ένιωσε να **λυτρώνεται**. Προσπάθησε **να κατευνάσει** τις ανησυχίες του περί οικονομικών δυσκολιών, που ενδεχομένως να αντιμετώπιζε στο μέλλον, **κατέγραψε** σ' ένα χαρτί τα όνειρα που είχε από παιδί και λόγω πιεστικής καθημερινότητας δεν υλοποίησε ποτέ, και **έλαβε** την απόφαση να το κάνει έστω και τώρα.

5. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ (σελ.137)

Περιγραφή ζώου, σελ.139

(Ενδεικτική απάντηση)

Γενικά, δεν συμπαθούσα τα σκυλιά, μέχρι που γνώρισα τον Τζακ, το σκύλο της ξαδέρφης μου, που είναι ένα γλυκό, παιχνιδιάρικο σκυλάκι.

Ο Τζακ είναι ένα σκυλί ράτσας κόκερ – σπάνιελ, δηλαδή είναι ένα μικρόσωμο, με μακρύ κορμό σκυλάκι. Το χρώμα του είναι μαύρο και το τρίχωμά του είναι κοντό και απαλό. Αυτό που μου αρέσει στον Τζακ είναι τα μακριά του αυτιά, γιατί είναι στοιχείο της ράτσας του.

Είναι πολύ χαδιάρικο και πιστό στον ιδιοκτήτη του. Ακολουθεί την ξαδέρφη μου όπου κι αν πάει και τρίβεται συνέχεια στα πόδια της, αναζητώντας τα χάρδια της. Είναι αρκετά έξυπνος και φιλικός. Του αρέσει να παίζει με παιδιά και από τη χαρά του κουνάει συνέχεια την ουρά του.

Η επιθετικότητά του, όμως, όταν θυμώνει, μας ενοχλεί πολύ. Όταν δεν έχει όρεξη να φάει το φαγητό του, μουτρώνει και πηγαίνει σ' ένα μέρος του σπιτιού. Τις βραδιές που μας επισκέπτεται κόσμος, νιώθει πολύ άβολα και δεν τους βλέπει με καλό μάτι.

Αγαπώ αυτό το σκυλί και το θεωρώ μέλος της οικογένειάς μου τώρα πια. Δε θα 'θελα να το αποχωριστώ ποτέ!

(176 λέξεις)